

Plan działania na rok 2012

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

INFORMACJE O INSTYTUCJI POŚREDNICZĄCEJ					
Numer i nazwa Priorytetu	VII. Promocja integracji społecznej		Województwo	Kujawsko-Pomorskie Nie dotyczy	
Instytucja Pośrednicząca	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego Departament Spraw Społecznych				
Adres korespondencyjny	ul. Marii Skłodowskiej-Curie 73 87-100 Toruń				
Telefon	(56)	656 10 90	Faks	(56)	(56) 656 10 85
E-mail	m.korolko@kujawsko-pomorskie.pl a.szponka@kujawsko-pomorskie.pl				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej do kontaktów roboczych	Milena Skopińska, (56) 656 11 38, m.skopinska@kujawsko-pomorskie.pl				
Instytucja Pośrednicząca II stopnia	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu		Numer Działania lub Poddziałania	7.1, 7.2, 7.4	
Adres korespondencyjny	ul. Słowackiego 114 , 87-100 Toruń				
Telefon	056	657 14 60, 657 14 70	Faks	056	657 14 61
E-mail	ropstor@to.onet.pl				
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej II stopnia do kontaktów roboczych	Anna Koralewska, (056) 610 21 51, anna.koralewska@ropstorun.home.pl				
Instytucja Pośrednicząca II stopnia			Numer Działania lub Poddziałania		
Adres korespondencyjny					
Telefon			Faks		
E-mail					
Dane kontaktowe osoby (osób) w Instytucji Pośredniczącej II stopnia do kontaktów roboczych					

KARTA DZIAŁANIA 7.1

Poddziałanie 7.1.1

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	nie dotyczy	
Beneficjent systemowy	139 ośrodków pomocy społecznej	
Okres realizacji projektu	02.2008-12.2013*	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2011 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
95 108 721,18 PLN (14 266 308,18 PLN)	34 687 285,61 PLN (5 203 092,84 PLN)	168 479 295,51 PLN (25 271 894,33 PLN)
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu	
	1. Projekt jest skierowany w co najmniej 10% do osób niepełnosprawnych.	
	Uzasadnienie:	<p>Niepełnosprawność jest problemem społecznym i wymaga wielu działań pomocowych. Osoby niepełnosprawne wymagają podwójnej pomocy, po pierwsze - ze względu na swoją fizyczną i/lub umysłową niepełnosprawność, po drugie - z uwagi na trudności i bariery związane z integracją społeczno-zawodową. Stopień zatrudnienia osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim jest niski. Według danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego) w województwie kujawsko-pomorskim wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej 15-64 lat, w 2010 r. wyniósł 20,7%; podczas gdy dla wszystkich osób w wieku aktywności zawodowej wynosił on 62,5%. Efekty dotychczas realizowanych projektów, skłaniają do wniosku, iż nadal istnieje potrzeba wspierania osób niepełnosprawnych, również w ramach projektów systemowych. W 2010 r. osoby niepełnosprawne korzystające z zasiłków okresowych stanowiły 8,81% wszystkich klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków okresowych (dane MPiPS za 2010 r.). Na podstawie powyższych danych Instytucja Wdrażająca uznała, 10% udział osób niepełnosprawnych za uzasadniony.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>
	2. Projekt zakłada realizację instrumentu aktywizacji edukacyjnej: skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnianiem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym z uwzględnieniem realnych potrzeb uczestników projektu.	

	Uzasadnienie:	<p>Uzupełnienie wykształcenia nie tylko ułatwia późniejsze znalezienie zatrudnienia, ale również jest znaczącym czynnikiem inicjującym zmiany świadomościowe wśród klientów pomocy społecznej. Wprowadzone kryterium ma za zadanie zwrócić szczególną uwagę beneficjentów systemowych na planowanie ścieżki wsparcia dla uczestników projektów z uwzględnieniem instrumentu aktywizacji edukacyjnej. Jednocześnie nie można zapomnieć o tym, by wybór wsparcia proponowanego uczestnikom projektu każdorazowo odpowiadał na ich aktualne potrzeby. Stąd też nie będzie wymagane zastosowanie instrumentu aktywizacji edukacyjnej dla każdego uczestnika projektu, ani dla określonego procentu uczestników. Kryterium dostępu uznaje się za spełnione, nawet jeśli tylko jeden spośród uczestników projektu skorzysta z tego rodzaju wsparcia.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>
	3.	<p>Projekt zawiera opis przebiegu diagnozy potrzeb grupy docelowej projektu, opis zastosowanych narzędzi i wynik tej diagnozy, przeprowadzonej na obszarze objętym planowanym wsparciem projektu, a działania zaplanowane w projekcie są dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb uczestników projektu.</p>
	Uzasadnienie:	<p>Dostosowanie zaprojektowanego w projekcie wsparcia do indywidualnych potrzeb uczestników jest kwestią priorytetową dla osiągnięcia celów projektu, a co za tym idzie, celów Działania. Konieczna jest zatem diagnoza potrzeb uczestników projektu, aby odpowiednio ukierunkować wsparcie. W treści wniosku musi znaleźć się informacja o przeprowadzonej przez beneficjenta analizie potrzeb grupy docelowej z obszaru, który beneficjent planuje objąć wsparciem.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>

* W latach 2012-2013 w Województwie Kujawsko-Pomorskim realizowane będą 2-letnie projekty systemowe.

Projekty, których realizacja rozpocznie się w 2012 r.

B2.1 PROJEKT PRZEWIDZIANY DO REALIZACJI W TRYBIE SYSTEMOWYM				
Planowany tytuł projektu	nie dotyczy			
Nr i nazwa celu szczegółowego, w który wpisuje się dany projekt	nie dotyczy			
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach projektu	Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej. Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”.			
Beneficjent systemowy	5 ośrodków pomocy społecznej dotychczas nierealizujących projektu systemowego			
Czy typ projektu został przewidziany w SzOP do realizacji w trybie systemowym?	TAK	x	Jeżeli NIE – należy uzasadnić	
	NIE			
Okres realizacji projektu	01.2012-12.2013*			
Kwota planowanych wydatków w projekcie				
w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)			
781 335,90 PLN (117 200,38 PLN)	1 621 984,79 PLN (243 297,72 PLN)			
Rezultaty (wskaźniki pomiaru celów projektu) planowane do osiągnięcia w ramach projektu				
w roku 2012	ogółem w projekcie			
nie dotyczy	nie dotyczy			
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu			
	1. Projekt jest skierowany w co najmniej 10% do osób niepełnosprawnych.			
	Uzasadnienie:	Niepełnosprawność jest problemem społecznym i wymaga wielu działań pomocowych. Osoby niepełnosprawne wymagają podwójnej pomocy, po pierwsze - ze względu na swoją fizyczną i/lub umysłową niepełnosprawność, po drugie – z uwagi na trudności i bariery związane z integracją społeczno-zawodową. Stopień zatrudnienia osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim jest niski. Według danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego) w województwie kujawsko-pomorskim wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej 15-64 lat, w 2010 r. wyniósł 20,7%; podczas gdy dla wszystkich osób w wieku aktywności zawodowej wynosił on 62,5%. Efekty dotychczas realizowanych projektów, skłaniają do wniosku, iż nadal istnieje potrzeba wspierania osób niepełnosprawnych, również w ramach projektów systemowych. W 2010 r. osoby niepełnosprawne korzystające z zasiłków okresowych stanowiły 8,81% wszystkich klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków okresowych (dane MPIPS za 2010 r.). Na podstawie powyższych danych Instytucja Wdrażająca uznała, 10% udział osób niepełnosprawnych za uzasadniony. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.		

	2. Projekt zakłada realizację instrumentu aktywizacji edukacyjnej: skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnianiem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym z uwzględnieniem realnych potrzeb uczestników projektu.
	Uzasadnienie: Uzupełnienie wykształcenia nie tylko ułatwia późniejsze znalezienie zatrudnienia, ale również jest znaczącym czynnikiem inicjującym zmiany świadomościowe wśród klientów pomocy społecznej. Wprowadzone kryterium ma za zadanie zwrócić szczególną uwagę beneficjentów systemowych na planowanie ścieżki wsparcia dla uczestników projektów z uwzględnieniem instrumentu aktywizacji edukacyjnej. Jednocześnie nie można zapomnieć o tym, by wybór wsparcia proponowanego uczestnikom projektu każdorazowo odpowiadał na ich aktualne potrzeby. Stąd też nie będzie wymagane zastosowanie instrumentu aktywizacji edukacyjnej dla każdego uczestnika projektu, ani dla określonego procentu uczestników. Kryterium dostępu uznaje się za spełnione, nawet jeśli tylko jeden spośród uczestników projektu skorzysta z tego rodzaju wsparcia. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.
	3. Projekt zawiera opis przebiegu diagnozy potrzeb grupy docelowej projektu, opis zastosowanych narzędzi i wynik tej diagnozy, przeprowadzonej na obszarze objętym planowanym wsparciem projektu, a działania zaplanowane w projekcie są dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb uczestników projektu.
	Uzasadnienie: Dostosowanie zaprojektowanego w projekcie wsparcia do indywidualnych potrzeb uczestników jest kwestią priorytetową dla osiągnięcia celów projektu, a co za tym idzie, celów Działania. Konieczna jest zatem diagnoza potrzeb uczestników projektu, aby odpowiednio ukierunkować wsparcie. W treści wniosku musi znaleźć się informacja o przeprowadzonej przez beneficjenta analizie potrzeb grupy docelowej z obszaru, który beneficjent planuje objąć wsparciem. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.

* W latach 2012-2013 w Województwie Kujawsko-Pomorskim realizowane będą 2-letnie projekty systemowe. Ośrodki, które nie przystąpią do realizacji projektu w 2012 r., będą miały możliwość realizacji projektu od 2013 r. i wówczas okres realizacji projektu będzie wynosił 1 rok.

Poddziałanie 7.1.2

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	nie dotyczy	
Beneficjent systemowy	19 powiatowych centrów pomocy rodzinie	
Okres realizacji projektu	02.2008-12.2013*	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2011 (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
12 184 118,99 PLN (1 827 617,85 PLN)	4 594 830,49 PLN (689 224,57 PLN)	21 897 323,78 PLN (3 284 598,57 PLN)
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu	
	1. Projekt skierowany jest do osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego PCPR w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego PCPR (wg stanu na dzień 31.12.2011 r.).	
	Uzasadnienie:	Niepełnosprawność jest problemem społecznym i wymaga wielu działań pomocowych. Osoby niepełnosprawne wymagają podwójnej pomocy, po pierwsze - ze względu na swoją fizyczną i/lub umysłową niepełnosprawność, po drugie - z uwagi na trudności i bariery związane z integracją społeczno-zawodową. Stopień zatrudnienia osób niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim jest niski. Według danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego) w województwie kujawsko-pomorskim wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej 15-64 lat, w 2010 r. wyniósł 20,7%; podczas gdy dla wszystkich osób w wieku aktywności zawodowej wynosił on 62,5%. Efekty dotychczas realizowanych projektów, skłaniają do wniosku, iż nadal istnieje potrzeba wspierania osób niepełnosprawnych, również w ramach projektów systemowych. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.
	2. Projekt zakłada realizację instrumentu aktywizacji edukacyjnej: skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnianiem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym z uwzględnieniem realnych potrzeb uczestników projektu.	
Uzasadnienie:	Uzupełnienie wykształcenia nie tylko ułatwia późniejsze znalezienie zatrudnienia, ale również jest znaczącym czynnikiem inicjującym zmiany świadomościowe wśród klientów pomocy społecznej. Wprowadzone kryterium ma za zadanie zwrócić szczególną uwagę beneficjentów systemowych na planowanie ścieżki wsparcia dla uczestników projektów z uwzględnieniem instrumentu aktywizacji edukacyjnej. Jednocześnie nie można zapomnieć o tym, by wybór wsparcia proponowanego uczestnikom projektu każdorazowo odpowiadał na ich aktualne potrzeby. Stąd też nie będzie wymagane zastosowanie instrumentu aktywizacji edukacyjnej dla każdego uczestnika projektu, ani dla określonego procentu uczestników. Kryterium dostępu uznaje się za spełnione, nawet jeśli tylko jeden spośród uczestników projektu skorzysta z tego rodzaju wsparcia. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.	

	3. Projekt zawiera opis przebiegu diagnozy potrzeb grupy docelowej projektu, opis zastosowanych narzędzi i wynik tej diagnozy, przeprowadzonej na obszarze objętym planowanym wsparciem projektu, a działania zaplanowane w projekcie są dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb uczestników projektu.	
	Uzasadnienie:	<p>Dostosowanie zaprojektowanego w projekcie wsparcia do indywidualnych potrzeb uczestników jest kwestią priorytetową dla osiągnięcia celów projektu, a co za tym idzie, celów Działania. Konieczna jest zatem diagnoza potrzeb uczestników projektu, aby odpowiednio ukierunkować wsparcie. W treści wniosku musi znaleźć się informacja o przeprowadzonej przez beneficjenta analizie potrzeb grupy docelowej z obszaru, który beneficjent planuje objąć wsparciem.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>

*W latach 2012-2013 w Województwie Kujawsko-Pomorskim realizowane będą 2-letnie projekty systemowe.

Poddziałanie 7.1.3

Projekty, których realizacja jest kontynuowana

B1.1 PROJEKT REALIZOWANY W TRYBIE SYSTEMOWYM		
Nr umowy z KSI i tytuł projektu	POKL.07.01.03-04-001/11 – „Akademia pomocy i integracji społecznej – wsparcie kadr”	
Beneficjent systemowy	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu	
Okres realizacji projektu	11.2007-12.2013	
Kwota poniesionych/planowanych wydatków w projekcie		
w latach 2007-2011** (w tym krajowy wkład publiczny)	w roku 2012 (w tym krajowy wkład publiczny)	ogółem w projekcie (w tym krajowy wkład publiczny)
6 043 307,30 PLN (906 496,10 PLN)	2.082.094,27 PLN (312.314,14 PLN)	12 270 362,06 PLN (1.840.554,31 PLN)
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu	
	1. Wnioskodawca zobowiązany jest do przeprowadzenia diagnozy potrzeb w zakresie podnoszenia kwalifikacji oraz specjalistycznego doradztwa pracowników ops/pcpr z województwa kujawsko-pomorskiego oraz dostosowanie form i tematyki wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb.	
	Uzasadnienie:	Wprowadzenie kryterium podwyższy efektywność planowanych działań oraz zwiększy zastosowania narzędzi i instrumentów adekwatnych do potrzeb pracowników. Wsparcie ukierunkowane będzie na obszary szczególnie tego wymagające. Weryfikacja na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu.
	2. Projekt zakłada realizację działań wspierających współpracę instytucji rynku pracy i pomocy społecznej.	
	Uzasadnienie:	Kryterium dostępu zapewnia realizację działań na rzecz współpracy instytucji rynku pracy i pomocy społecznej, która jest niezbędna do komplementarności wsparcia świadczonego osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W obliczu konkurencji międzyinstytucjonalnej (OPS/PCPR i PUP) w dążeniu do rekrutacji klientów jak i problemu podziału kompetencji pomiędzy jednostkami organizacyjnymi szczebla samorządowego niezbędne jest podejmowanie działań mających na celu zacieśnianie współpracy oraz promocję dobrych praktyk w zakresie współpracy OPS/PCPR i PUP. Dobra komunikacja pomiędzy dwoma typami instytucji jest szansą na rozwinięcie systemu nowoczesnej i kompleksowej pomocy społecznej. Weryfikacja na podstawie treści wniosku o dofinansowanie projektu

**na kwotę składają się rzeczywiście poniesione wydatki w latach 2007-2010 oraz kwota dofinansowania przeznaczona na rok 2011

KARTA DZIAŁANIA 7.2

Poddziałanie 7.2.1

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	x	III kw.	IV kw.
Typ konkursu		Otwarty					
		Zamknięty			x		
Planowana alokacja		Alokacja na konkurs w wysokości 18 447 745,46 PLN podzielona jest na dwie pule środków: <ul style="list-style-type: none"> 10 000 000,00 PLN - na projekty skierowane w ponad 50% do osób w wieku 15-25 lat, 8 447 745,46 PLN - na projekty skierowane w ponad 50% do osób w wieku 50+. 					
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu		Projekty na rzecz integracji społeczno – zawodowej, obejmujące następujące typy realizowanych operacji ¹ : <ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej (1); – kursy i szkolenia² umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy (3); – staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy³ (4); – poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej (5); – rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy) (6); – rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy (7); – wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym zaburzone psychicznie (8); – wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej (10); – poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy (11). 					
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	Kryteria dostępu						
	1. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego lub uczą się na jego obszarze, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego).						
	Uzasadnienie:	Skierowanie pomocy do grup docelowych oraz podmiotów i instytucji z terenu województwa kujawsko-pomorskiego jest uzasadnione			Stosuje się do typu/typów	1,3-8,10,11	

¹ W przypadku realizacji części zadań w projekcie przez podwykonawcę, wartość dodana projektu może zostać zwiększona poprzez zastosowanie przez beneficjenta projektu klauzul społecznych, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz zmianie niektórych innych ustaw.

² Osobom uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania szkolenia lub kursu, mając na uwadze zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu).

³ Osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy przysługuje miesięczne stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania stażu oraz zajęć reintegracji zawodowej u pracodawcy, mając na uwadze zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu).

		<p>regionalnym charakterem wsparcia.</p> <p>Z uwagi na fakt, że środki dla poszczególnych województw na finansowanie działań w ramach komponentu regionalnego zostały podzielone według określonego algorytmu, uwzględniającego sytuację społeczno - ekonomiczną w danym regionie, uzasadnianym jest, że za ich pomocą wzmocniony zostanie potencjał zasobów ludzkich i instytucji/podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	operacji (nr)	
<p>2. Grupę docelową w projekcie w ponad 50% stanowią osoby w wieku 15-25 lat lub w ponad 50% osoby w wieku 50+.</p>				
	<p>Uzasadnienie:</p>	<p>Otoczenie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym często nie jest w stanie zapewnić adekwatnego wsparcia w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. Wskutek tego dzieci i młodzież z tych grup często popada w konflikty z prawem, przerywa dalszą edukację lub wybiera ścieżkę edukacyjną poniżej swoich faktycznych możliwości. Ponadto osoby te często borykają się z brakiem środków m. in. na kształcenie lub dokończanie. Tym samym mają utrudniony dostęp m. in. do kultury, sportu, a także gorszy dostęp do placówek oświatowych (zwłaszcza szkolnictwa kierunkowego, wyższego) oraz pomocy naukowych, co może mieć wpływ na ich trudniejszy start życiowy. Dlatego działania adresowane do tej grupy powinny koncentrować się głównie na zapobieganiu sytuacjom powodującym ich wykluczenie społeczne, przy równoczesnym tworzeniu im warunków do lepszego ich funkcjonowania w życiu społecznym.</p> <p>Osoby powyżej 50 roku życia zostały zidentyfikowane jako jedna z grup docelowych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Przyczyn tego stanu rzeczy można upatrywać między innymi w stereotypowym postrzeganiu przez pracodawców osób z tej grupy wiekowej, barierach psychologicznych osób po 50 r. ż., jak również w braku odpowiednich kwalifikacji tych osób. Wszystko to skutkuje bardzo niskim poziomem aktywności zawodowej w tej grupie. Dlatego działania adresowane do osób powyżej 50 roku życia powinny koncentrować się głównie na zapobieganiu ich wcześniejszej dezaktywacji zawodowej, przy równoczesnym tworzeniu warunków dla utrzymania tej grupy na rynku pracy i lepszego ich funkcjonowania w życiu społecznym.</p> <p>Kryterium realizuje założenia Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój Zasobów Ludzkich Działanie 3.5 Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności, 3.5.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w ramach celu nadrzędnego: Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie</p>	<p>Stosuje się do typu/typów operacji (nr)</p>	<p>1,3-8,10,11</p>

		zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.		
	3. Projektodawca lub Partner na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie posiada co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu działalności w obszarze merytorycznym, którego dotyczy projekt.			
	Uzasadnienie:	<p>Biorąc pod uwagę specyfikę projektów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zasadnym jest, aby realizatorem projektu był beneficjent posiadający doświadczenie w zakresie wspierania grupy docelowej określonej w projekcie, charakteryzujący się przy tym szeroką wiedzą z dwóch obszarów: pomocy społecznej i rynku pracy.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11
	4. Projektodawca składa nie więcej niż 2 wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.			
	Uzasadnienie:	<p>Skupienie Beneficjenta na opracowaniu mniejszej ilości wniosków o dofinansowanie realizacji projektu prowadzi do bardziej kompleksowego zdiagnozowania potrzeb grup docelowych do których kierowane będzie wsparcie, co powinno w konsekwencji przyczynić się do bardziej adekwatnego dostosowania wsparcia zaprojektowanego we wniosku, do realnych potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej na określonym terenie. Ograniczenie liczby składanych wniosków o dofinansowanie realizacji projektu powinno również prowadzić do podniesienia poziomu jakości aplikacji składanych w odpowiedzi na konkurs, a w konsekwencji do bardziej sprawnego i zgodnego z założeniami wdrażania projektu. Pozwoli to również uniknąć sytuacji, w której wnioskodawca składa w ramach jednego konkursu kilka wniosków, nie posiadając wystarczającego i odpowiedniego potencjału do ich realizacji. Przyczyni się również do stworzenia warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania realizacji projektów większej liczbie projektodawców.</p> <p>W przypadku projektów partnerskich, kryterium dotyczy wyłącznie wniosków składanych przez lidera partnerstwa.</p> <p>W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez Beneficjent kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski (w trakcie trwania naboru).</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru wniosków złożonych w odpowiedzi na konkurs.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11
	5. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada <u>siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu</u>) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z możliwością <u>udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu</u> oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.			
	Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawcę, który	Stosuje się	1,3-

		<p>ma biuro/siedzibę na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto wspieranie rozwoju zasobów ludzkich w regionie będzie ułatwione poprzez zlokalizowanie biura/siedziby projektodawcy na terenie województwa. W biurze powinna znajdować się niezbędna dokumentacja danego projektu oraz powinna być zatrudniona kadra obsługująca dany projekt. Wszystko to wpłynie również na sprawne nadzorowanie przebiegu poszczególnych etapów wdrażania oraz rozliczania projektu.</p> <p>Biuro projektu powinno być prowadzone na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przez cały okres realizacji projektu, czyli do momentu rozliczenia ostatniego wniosku Beneficjenta o płatność.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	do typu/typów operacji (nr)	8,10,11
	6. Projekt zakłada analizę obszarów deficytowych rynku pracy oraz kompleksowość wsparcia poprzez realizację minimum trzech typów operacji możliwych do wyboru spośród przewidzianych do realizacji w ramach konkursu, przy czym typ operacji nr 3 jest możliwy do realizacji wyłącznie w powiązaniu z typem nr 4.			
	Uzasadnienie:	<p>Projekty realizowane w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej ze względu na specyfikę grup docelowych powinny zakładać kompleksowe wsparcie. W przypadku osób zagrożonych wykluczeniem społecznym dla osiągnięcia trwałych efektów niezbędne jest połączenie różnych rozwiązań zmierzających do jednego celu: aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób. Zaplanowanie działań wyłącznie w sferze kwalifikacji zawodowych (kursy i szkolenia) nie daje gwarancji realizacji celów Działania. Kompleksowość wsparcia jest szczególnie istotna w przypadku efektywności zatrudnieniowej w projekcie. Ponadto zaplanowane szkolenia powinny nie tylko odpowiadać na indywidualne predyspozycje uczestników projektu, ale również na potrzeby rynku pracy w taki sposób, aby zwiększyć szanse zatrudnienia uczestników szkoleń.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11
	7. Okres realizacji projektu nie jest krótszy niż 12 miesięcy, a wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla jego uczestników mierzony w okresie do 3 miesięcy po zakończonym udziale w projekcie wynosi co najmniej 20%.			
	Uzasadnienie:	<p>Celem głównym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Wszelkie działania podejmowane w ramach Programu powinny przyczyniać się do osiągnięcia celu głównego. Z tego względu zasadna jest weryfikacja skuteczności działań realizowanych w ramach Priorytetu VII na podstawie uzyskania zatrudnienia przez uczestników projektu. Zakłada się, że przy projektach trwających co najmniej 12 miesięcy, co najmniej 20% spośród uczestników znajdzie pracę w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Beneficjent jest zobowiązany</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11

		wskazać w rezultatach projektu wskaźnik odnoszący się do efektywności zatrudnieniowej uczestników projektu, na poziomie określonym w kryterium dostępu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.		
Kryteria strategiczne				
		1. Projekt jest skierowany w 100% do mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego, na terenie których liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest wyższa niż średnia liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	WAGA	15 pkt.
	Uzasadnienie:	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej odzwierciedla trudności życiowe mieszkańców danego regionu, dlatego jej ograniczenie powinno być celem wszelkich działań z zakresu polityki społecznej. W związku z tym wskazane jest preferowanie realizacji projektów skierowanych do mieszkańców terenów o najwyższym poziomie zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego, w celu przyspieszenia ich rozwoju, a tym samym wyrównywania poziomu spójności społecznej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz w oparciu o dane ze Sprawozdania MPiPS – 03 za 2010 rok. (Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim na dzień 31.12.2010r. w oparciu o Sprawozdanie MPiPS – 03 za 2010 rok).	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11
		2. Projekt jest komplementarny z projektem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie wykorzystania infrastruktury powstałej w ramach zrealizowanej w projekcie inwestycji dotyczącej rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej lub infrastrukturalnej lub zrealizowanej w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich.	WAGA	10 pkt.
		Komplementarność projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi jest zaleceniem Komisji Europejskiej. Pod pojęciem komplementarności należy rozumieć wzajemne uzupełnianie się świadomie podejmowanych działań w różnych projektach dla efektywniejszego rozwiązania problemu bądź osiągnięcia założonego celu na poziomie lokalnym, regionalnym lub ponadregionalnym. Projekty komplementarne względem siebie mogą być również realizowane w różnych okresach programowania, różnych programach operacyjnych i finansowane z różnych funduszy. Co istotne, działania projektowe, aby mogły być uznane za komplementarne, nie mogą się wzajemnie powielać, ani być ze sobą sprzeczne. Przykładem komplementarności może być wykorzystanie w projekcie świetlic powstałych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim (np. do organizacji spotkań czy szkoleń). W tym przypadku działania w ramach EFS uzupełniają i/lub kontynuują działania finansowane	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11

		<p>ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Inwestycja w potencjał obszarów wiejskich, raz poniesiona, nie zostaje zapomniana, ale jest kontynuowana. Podobnie inwestycje zrealizowane w ramach PPWOW nie powinny zostać zapomniane, a potencjał raz uruchomiony powinien być wykorzystywany przy realizacji innych projektów, co podnosi ich wartość dodaną.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny, na podstawie treści wniosku. Punkty za spełnienie kryterium strategicznego otrzymają wyłącznie ci projektodawcy, którzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazą, opiszą oraz uzasadnią, w jaki sposób projekt wykorzystuje infrastrukturę powstałą w ramach inwestycji dotyczącej rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej lub infrastrukturalnej, współfinansowanej ze środków EFRR, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub w ramach PPWOW. 		
	3. Grupę docelową w projekcie w minimum 15 % stanowią osoby bezdomne i/lub uzależnione od alkoholu i innych środków odurzających po zakończonym procesie leczenia/terapii.		WAGA	15 pkt.
		<p>Wynik konsultacji społecznych wskazuje, że brakuje projektów skierowanych do specyficznych grup docelowych, zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu bezdomności i/lub uzależnienia od alkoholu i innych środków odurzających. Oferta instytucji publicznych skierowana do powyższych grup nie jest wystarczająca. Konieczna jest realizacja projektów zakładających kompleksowe wsparcie odpowiadające na indywidualne potrzeby osób bezdomnych oraz osób uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających po zakończonym procesie leczenia/terapii. W przypadku uzależnienia ważne jest również adresowanie wsparcia do osób współuzależnionych (członków rodzin). Pożądane byłyby szczególnie projekty prezentujące rozwiązania nieschematyczne, odchodzące od standardowo przyjętych metod rozwiązywania problemów społecznych. Działania wspierane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w tym obszarze przyczynią się do przeciwdziałania marginalizacji przedmiotowych grup ludności w województwie kujawsko-pomorskim.</p> <p>Kryterium realizuje założenia Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój Zasobów Ludzkich Działanie 3.5 Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności, 3.5.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w ramach celu nadrzędnego: Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,3-8,10,11

KARTA DZIAŁANIA 7.4

LP. Konkursu:	A.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.	II kw.	x	III kw.	IV kw.
Typ konkursu		Otwarty					
		Zamknięty	x				
Planowana alokacja		8 000 000,00 PLN					
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu		<p>– Programy aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, w ramach których dla każdego z uczestników przygotowywane i realizowane są indywidualne plany działania, opracowane w oparciu o analizę predyspozycji zawodowych danej osoby niepełnosprawnej, obejmujące co najmniej dwie formy wsparcia spośród następujących (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej, ▪ Kursy i szkolenia⁴ umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, ▪ Poradnictwo zawodowe, ▪ Pośrednictwo pracy, ▪ Zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby niepełnosprawnej przez trenera pracy/asystenta zawodowego u pracodawcy, ▪ Staże i praktyki zawodowe⁵, ▪ Subsydiumowane zatrudnienie, ▪ Skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ, ▪ Usługi społeczne przewyższające indywidualne bariery w integracji społecznej i powrocie na rynek pracy, w tym usługi asystenta osobistego, <p>– Działania o charakterze środowiskowym, w tym w szczególności działania edukacyjne i integracyjne, mające na celu adaptację pracownika w środowisku pracy (jedynie łącznie z główną grupą docelową, czyli osobami niepełnosprawnymi) (2).</p>					
		Kryteria dostępu					
		1. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego lub uczą się na jego obszarze, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego).					
Szczegółowe kryteria wyboru projektów		Uzasadnienie: Uzasadnienie:	<p>Skierowanie pomocy do grup docelowych oraz podmiotów i instytucji z terenu województwa kujawsko-pomorskiego jest uzasadnione regionalnym charakterem wsparcia.</p> <p>Z uwagi na fakt, że środki dla poszczególnych województw na finansowanie działań w ramach komponentu regionalnego zostały podzielone według określonego algorytmu, uwzględniającego sytuację społeczno - ekonomiczną w danym regionie, uzasadnianym jest, że za ich pomocą wzmocniony zostanie potencjał zasobów ludzkich i instytucji/podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>			Stosuje się do typu/typów operacji (nr) Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2

⁴ Osobom uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie. Właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania szkolenia lub kursu, mając na uwadze zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu.

⁵ Osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym praktyki zawodowe przysługuje miesięczne stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania stażu oraz praktyki zawodowej, biorąc pod uwagę zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu).

	2. Projektodawca lub Partner na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie posiada co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu działalności w obszarze merytorycznym, którego dotyczy projekt.	Uzasadnienie:	Biorąc pod uwagę specyficzny charakter tej grupy docelowej oraz trudności w dotarciu do niej, zasadnym jest, aby realizatorem projektu był beneficjent posiadający doświadczenie w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych, charakteryzujący się przy tym szeroką wiedzą z dwóch obszarów: pomocy społecznej i rynku pracy. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
	3. Projektodawca składa nie więcej niż 2 wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.	Uzasadnienie:	Skupienie Beneficjenta na opracowaniu mniejszej ilości wniosków o dofinansowanie realizacji projektu prowadzi do bardziej kompleksowego zdiagnozowania potrzeb grup docelowych do których kierowane będzie wsparcie, co powinno w konsekwencji przyczynić się do bardziej adekwatnego dostosowania wsparcia zaprojektowanego we wniosku, do realnych potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej na określonym terenie. Ograniczenie liczby składanych wniosków o dofinansowanie realizacji projektu powinno również prowadzić do podniesienia poziomu jakości aplikacji składanych w odpowiedzi na konkurs, a w konsekwencji do bardziej sprawnego i zgodnego z założeniami wdrażania projektu. Pozwoli to również uniknąć sytuacji, w której wnioskodawca składa w ramach jednego konkursu kilka wniosków, nie posiadając wystarczającego i odpowiedniego potencjału do ich realizacji. Przyczyni się również do stworzenia warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania realizacji projektów większej liczbie projektodawców. W przypadku projektów partnerskich, kryterium dotyczy wyłącznie wniosków składanych przez lidera partnerstwa. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez Beneficjent kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski (w trakcie trwania naboru). Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru wniosków złożonych w odpowiedzi na konkurs.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
	4. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada <u>siedzibę, filię, delegaturę, oddział</u> czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z możliwością <u>udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu</u> oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.	Uzasadnienie:	Realizacja projektu przez projektodawcę, który ma biuro/siedzibę na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia oraz wynika	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2

		<p>z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto wspieranie rozwoju zasobów ludzkich w regionie będzie ułatwione poprzez zlokalizowanie biura/siedziby projektodawcy na terenie województwa. W biurze powinna znajdować się niezbędna dokumentacja danego projektu oraz powinna być zatrudniona kadra obsługująca dany projekt. Wszystko to wpłynie również na sprawne nadzorowanie przebiegu poszczególnych etapów wdrażania oraz rozliczania projektu.</p> <p>Biuro projektu powinno być prowadzone na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przez cały okres realizacji projektu, czyli do momentu rozliczenia ostatniego wniosku Beneficjenta o płatność.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>		
	<p>5. Okres realizacji projektu nie jest krótszy niż 12 miesięcy, a wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla jego uczestników mierzony w okresie do 3 miesięcy po zakończonym udziale w projekcie wynosi co najmniej 20%.</p>			
	Uzasadnienie:	<p>Celem głównym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Wszelkie działania podejmowane w ramach Programu powinny przyczyniać się do osiągnięcia celu głównego. Z tego względu zasadna jest weryfikacja skuteczności działań realizowanych w ramach Priorytetu VII na podstawie uzyskania zatrudnienia przez uczestników projektu. Zakłada się, że przy projektach trwających co najmniej 12 miesięcy, co najmniej 20% spośród uczestników znajdzie pracę w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Beneficjent jest zobowiązany wskazać w rezultatach projektu wskaźnik odnoszący się do efektywności zatrudnieniowej uczestników projektu, na poziomie określonym w kryterium dostępu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
	<p>6. Projekt zakłada kompleksowość wsparcia poprzez realizację minimum trzech form wsparcia możliwych do wyboru spośród przewidzianych do realizacji w ramach konkursu, przy czym realizacja kursów i szkoleń jest możliwa wyłącznie w powiązaniu z formą wsparcia o charakterze silnie prozatrudnieniowym tj. stażem, praktyką zawodową, subsydiowanym zatrudnieniem, skierowaniem do pracy w ZAZ, zatrudnieniem wspieranym.</p>			
	Uzasadnienie:	<p>Projekty realizowane w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej ze względu na specyfikę grup docelowych powinny zakładać kompleksowe wsparcie. W przypadku osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu niepełnosprawności dla osiągnięcia trwałych efektów szczególnie istotne jest połączenie różnych rozwiązań zmierzających do jednego celu: aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób. Zaplanowanie działań wyłącznie w sferze kwalifikacji zawodowych (kursy i szkolenia) nie daje gwarancji realizacji celów Działania. Kompleksowość wsparcia jest szczególnie istotna w przypadku efektywności zatrudnieniowej w projekcie. Ponadto zaplanowane szkolenia powinny nie tylko odpowiadać na indywidualne predyspozycje uczestników projektu, ale również na potrzeby rynku pracy w taki sposób,</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1

		aby zwiększyć szanse zatrudnienia uczestników szkoleń. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.		
Kryteria strategiczne				
		1. Grupę docelową w projekcie w co najmniej 15% stanowią osoby niepełnosprawne zamieszkujące obszary wiejskie w rozumieniu GUS tj. tereny położone poza granicami administracyjnymi miast – obszary gmin wiejskich oraz część wiejską (leżącą poza miastem) gminy miejsko-wiejskiej.	WAGA	15 pkt.
	Uzasadnienie:	Miejsce zamieszkania jest jednym z tych czynników, które sprzyjają wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych. Z analiz wynika, iż w istotny sposób różnicuje ono poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych - gorzej wykształceni są mieszkańcy wsi. Czynnikiem ten wpływa negatywnie również na sytuację osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Osoby niepełnosprawne zamieszkujące tereny wiejskie mają szczególnie ograniczony dostęp do dóbr i usług, zatem zasadne jest ukierunkowanie wsparcia na tę właśnie grupę docelową. Kryterium realizuje założenia Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Priorytetowy obszar działań 2. Unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu, Działanie 2.1 Wspieranie rozwoju sieci osadniczej, 2.1.2 Rewitalizacja miast i wsi regionu oraz Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój Zasobów Ludzkich Działanie 3.5 Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności, 3.5.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w ramach celu nadrzędnego: Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2
		2. Projekt zapewnia wykorzystanie co najmniej jednego z dwóch rezultatów PIW EQUAL: Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej lub/i Wzrost Aktywności Zawodowej Osób Niepełnosprawnych.	WAGA	13 pkt.
	Uzasadnienie:	Dostępne dane wskazują, iż dotychczasowe działania aktywizacyjne skierowane do osób niepełnosprawnych w niewielkim stopniu przyczyniły się do poprawy sytuacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Zasadne jest zatem poszukiwanie rozwiązań, które przyczyniłyby się do zmiany tej sytuacji. Wydaje się, iż wykorzystanie wypracowanych - w ramach PIW EQUAL - metod aktywizacji osób niepełnosprawnych mogłoby wpłynąć na zmianę sytuacji zarówno społecznej, jak i zawodowej tej grupy. Ponadto korzystanie z już wypracowanych modeli może usprawnić realizację projektu. Asystent osobisty umożliwi osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową i intelektualną funkcjonowanie w życiu społeczno-zawodowym bez konieczności angażowania członków rodziny. Wykorzystanie tego modelu może znacząco wpłynąć na efektywność projektu. Natomiast model Wzrost Aktywności Zawodowej Osób	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1,2

		<p>Niepełnosprawnych oferuje gotowy pakiet narzędzi umożliwiających przygotowanie osób niepełnosprawnych do funkcjonowania na otwartym rynku pracy i w życiu społecznym. Informacje na temat rezultatów PIW EQUAL można znaleźć na stronie internetowej www.equal.org.pl.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny, na podstawie treści wniosku. Punkty za spełnienie kryterium strategicznego otrzymają wyłącznie ci wnioskodawcy, którzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskażą, opiszą oraz uzasadnią w sposób spójny te działania/elementów których wykorzystany będzie rezultat PIW EQUAL 		
	3. Projekt jest realizowany w partnerstwie wielosektorowym tj. w partnerstwie podmiotów z co najmniej dwóch sektorów (prywatnego, publicznego, III sektora – organizacji pozarządowych).		WAGA	12 pkt.
	Uzasadnienie:	<p>Projekty realizowane w partnerstwie są najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia najlepszych wyników. Współpraca między różnymi podmiotami pozwala na wymianę doświadczeń, zwiększa możliwości realizacji niektórych projektów oraz ma wpływ na nawiązywanie współpracy w przyszłości przy innych projektach nie tylko w ramach PO KL, ale także przy innych programach, co może się przyczynić do przyspieszenia rozwoju każdego z podmiotów. Wymiana doświadczeń pomiędzy podmiotami z różnych sektorów, dzięki łączeniu różnych podejść do tego samego problemu, zwiększa szanse powodzenia projektu, szczególnie w kwestii efektywności zatrudnieniowej.</p> <p>Do spełnienia kryterium wystarczy nawiązanie partnerstwa między podmiotami z dwóch sektorów np. instytucji i organizacji pozarządowej, czy organizacji pozarządowej i firmy prywatnej. Jednocześnie partnerstwo musi być zawiązane zgodnie z <i>Zakresem realizacji projektów partnerskich określonym przez Instytucję Zarządzającą PO KL</i>, a we wniosku o dofinansowanie powinny znaleźć się odpowiednie zapisy zgodne z przedmiotowym dokumentem.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/typów operacji (nr)	1-2

E. PROJEKTY WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ									
E.1 Projekty współpracy ponadnarodowej wdrażane w trybie konkursowym									
Nr Działania / Poddziałania		Działanie 7.2./ Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym							
LP. Konkursu	E.1.1	Planowany termin ogłoszenia konkursu	I kw.		II kw.	x	III kw.		IV kw.
Typ konkursu		Otwarty							
		Zamknięty	x						
Planowana alokacja		3 000 000 PLN							
Typ/typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu		<p>Projekty na rzecz integracji społeczno – zawodowej, obejmujące następujące typy realizowanych operacji⁶:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), z wyjątkiem warsztatów terapii zajęciowej (1); – kursy i szkolenia⁷ umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy (3); – staże, subsydiowane zatrudnienie i zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy⁸ (4); – poradnictwo psychologiczne, psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej (5); – rozwój nowych form i metod wsparcia indywidualnego i środowiskowego na rzecz integracji zawodowej i społecznej (w tym np. środowiskowej pracy socjalnej, centrów aktywizacji lokalnej, animacji lokalnej, streetworkingu, coachingu, treningu pracy) (6); – rozwój usług społecznych przezwyciężających indywidualne bariery w integracji społecznej w tym w powrocie na rynek pracy (7); – wsparcie tworzenia i działalności środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym zaburzone psychicznie (8); – wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania pozaszkolnych form integracji społecznej młodzieży (świetlice środowiskowe w tym z programem socjoterapeutycznym, kluby środowiskowe) połączonych z realizacją działań w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej (10); – poradnictwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy (11). 							
Forma/y działań kwalifikowanych w ramach współpracy		1. Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań					Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		1,3-8,10,11
		2. Prowadzenie badań i analiz					Stosuje się do typu/ów projektów (nr)		1,3-8,10,11
		3. Przygotowanie, tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań, raportów					Stosuje się do typu/ów		1,3-8,10,11

⁶ W przypadku realizacji części zadań w projekcie przez podwykonawcę, wartość dodana projektu może zostać zwiększona poprzez zastosowanie przez beneficjenta projektu klauzul społecznych, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych oraz zmianie niektórych innych ustaw.

⁷ Osobom uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania szkolenia lub kursu, mając na uwadze zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu).

⁸ Osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy przysługuje miesięczne stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia (właściwa IP/IP2 określi szczegółowe warunki odbywania stażu oraz zajęć reintegracji zawodowej u pracodawcy, mając na uwadze zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu).

		projektów (nr)		
	4. Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11	
	5. Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11	
	6. Wypracowywanie nowych rozwiązań	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11	
Wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej		Projekty z komponentem ponadnarodowym	x	
Kryteria dostępu				
Szczegółowe kryteria wyboru projektów	1. Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego lub uczą się na jego obszarze, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego).			
	Uzasadnienie:	Skierowanie pomocy do grup docelowych oraz podmiotów i instytucji z terenu województwa kujawsko-pomorskiego jest uzasadnione regionalnym charakterem wsparcia. Z uwagi na fakt, że środki dla poszczególnych województw na finansowanie działań w ramach komponentu regionalnego zostały podzielone według określonego algorytmu, uwzględniającego sytuację społeczno-ekonomiczną w danym regionie, uzasadnianym jest, że za ich pomocą wzmocniony zostanie potencjał zasobów ludzkich i instytucji/podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
	2. Grupę docelową w projekcie w ponad 50% stanowią osoby w wieku 15-25 lat lub w ponad 50% osoby w wieku 50+.			
Uzasadnienie:	Otoczenie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym często nie jest w stanie zapewnić adekwatnego wsparcia w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. Wskutek tego dzieci i młodzież z tych grup często popada w konflikty z prawem, przerywa dalszą edukację lub wybiera ścieżkę edukacyjną poniżej swoich faktycznych możliwości. Ponadto osoby te często borykają się z brakiem środków m. in. na kształcenie lub doksztalcenie. Tym samym mają utrudniony dostęp m. in. do kultury, sportu, a także gorszy dostęp do placówek oświatowych (zwłaszcza szkolnictwa kierunkowego, wyższego) oraz pomocy naukowych, co może mieć wpływ na ich trudniejszy start życiowy. Dlatego działania adresowane do tej grupy powinny koncentrować się głównie na zapobieganiu sytuacjom powodującym ich wykluczenie społeczne, przy równoczesnym tworzeniu im warunków do lepszego ich funkcjonowania w życiu	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11	

		<p>społecznym.</p> <p>Osoby powyżej 50 roku życia zostały zidentyfikowane jako jedna z grup docelowych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Przyczyn tego stanu rzeczy można upatrywać między innymi w stereotypowym postrzeganiu przez pracodawców osób z tej grupy wiekowej, barierach psychologicznych osób po 50 r. ż., jak również w braku odpowiednich kwalifikacji tych osób. Wszystko to skutkuje bardzo niskim poziomem aktywności zawodowej w tej grupie. Dlatego działania adresowane do osób powyżej 50 roku życia powinny koncentrować się głównie na zapobieganiu ich wcześniejszej dezaktywacji zawodowej, przy równoczesnym tworzeniu warunków dla utrzymania tej grupy na rynku pracy i lepszego ich funkcjonowania w życiu społecznym.</p> <p>Kryterium realizuje założenia Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój Zasobów Ludzkich Działanie 3.5 Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności, 3.5.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w ramach celu nadrzędnego: Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>		
		3. Projektodawca lub Partner na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie posiada co najmniej roczne doświadczenie w prowadzeniu działalności w obszarze merytorycznym, którego dotyczy projekt.		
	Uzasadnienie:	<p>Biorąc pod uwagę specyfikę projektów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zasadnym jest, aby realizatorem projektu był beneficjent posiadający doświadczenie w zakresie wspierania grupy docelowej określonej w projekcie, charakteryzujący się przy tym szeroką wiedzą z dwóch obszarów: pomocy społecznej i rynku pracy.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
		4. Projektodawca składa nie więcej niż 2 wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu.		
	Uzasadnienie:	Skupienie Beneficjenta na opracowaniu mniejszej ilości wniosków o dofinansowanie realizacji projektu prowadzi do bardziej kompleksowego zdiagnozowania potrzeb grup docelowych do których kierowane będzie wsparcie, co powinno w konsekwencji przyczynić się do bardziej adekwatnego dostosowania wsparcia zaprojektowanego we wniosku, do realnych potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej na określonym terenie. Ograniczenie liczby składanych wniosków o dofinansowanie realizacji projektu powinno również prowadzić do podniesienia poziomu jakości aplikacji składanych w odpowiedzi na konkurs, a w konsekwencji do bardziej sprawnego	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11

		<p>i zgodnego z założeniami wdrażania projektu. Pozwoli to również uniknąć sytuacji, w której wnioskodawca składa w ramach jednego konkursu kilka wniosków, nie posiadając wystarczającego i odpowiedniego potencjału do ich realizacji. Przyczyni się również do stworzenia warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania realizacji projektów większej liczbie projektodawców.</p> <p>W przypadku projektów partnerskich, kryterium dotyczy wyłącznie wniosków składanych przez lidera partnerstwa.</p> <p>W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez Beneficjent kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski (w trakcie trwania naboru).</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru wniosków złożonych w odpowiedzi na konkurs.</p>		
		<p>5. Projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada <u>siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu</u>) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego z możliwością <u>udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu</u> oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p>		
	Uzasadnienie:	<p>Realizacja projektu przez projektodawcę, który ma biuro/siedzibę na terenie województwa jest uzasadniona regionalnym charakterem przewidzianego wsparcia oraz wynika z konieczności wspierania instytucji i podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto wspieranie rozwoju zasobów ludzkich w regionie będzie ułatwione poprzez zlokalizowanie biura/siedziby projektodawcy na terenie województwa. W biurze powinna znajdować się niezbędna dokumentacja danego projektu oraz powinna być zatrudniona kadra obsługująca dany projekt. Wszystko to wpłynie również na sprawne nadzorowanie przebiegu poszczególnych etapów wdrażania oraz rozliczania projektu. Biuro projektu powinno być prowadzone na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przez cały okres realizacji projektu, czyli do momentu rozliczenia ostatniego wniosku Beneficjenta o płatność.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
		<p>6. Projekt zakłada analizę obszarów deficytowych rynku pracy oraz kompleksowość wsparcia poprzez realizację minimum trzech typów operacji możliwych do wyboru spośród przewidzianych do realizacji w ramach konkursu, przy czym typ operacji nr 3 jest możliwy do realizacji wyłącznie w powiązaniu z typem nr 4.</p>		
	Uzasadnienie:	<p>Projekty realizowane w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej ze względu na specyfikę grup docelowych powinny zakładać kompleksowe wsparcie. W przypadku osób zagrożonych wykluczeniem społecznym dla osiągnięcia trwałych efektów niezbędne jest połączenie różnych rozwiązań zmierzających do jednego celu: aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób. Zaplanowanie działań</p>	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11

		wyłącznie w sferze kwalifikacji zawodowych (kursy i szkolenia) nie daje gwarancji realizacji celów Działania. Kompleksowość wsparcia jest szczególnie istotna w przypadku efektywności zatrudnieniowej w projekcie. Ponadto zaplanowane szkolenia powinny nie tylko odpowiadać na indywidualne predyspozycje uczestników projektu, ale również na potrzeby rynku pracy w taki sposób, aby zwiększyć szanse zatrudnienia uczestników szkoleń.		
		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.		
		7. Okres realizacji projektu nie jest krótszy niż 12 miesięcy, a wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla jego uczestników mierzony w okresie do 3 miesięcy po zakończonym udziale w projekcie wynosi co najmniej 20%.		
	Uzasadnienie:	Celem głównym Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Wszelkie działania podejmowane w ramach Programu powinny przyczyniać się do osiągnięcia celu głównego. Z tego względu zasadna jest weryfikacja skuteczności działań realizowanych w ramach Priorytetu VII na podstawie uzyskania zatrudnienia przez uczestników projektu. Zakłada się, że przy projektach trwających co najmniej 12 miesięcy, co najmniej 20% spośród uczestników znajdzie pracę w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Beneficjent jest zobowiązany wskazać w rezultatach projektu wskaźnik odnoszący się do efektywności zatrudnieniowej uczestników projektu, na poziomie określonym w kryterium dostępu.	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.		
		8. Projekt zakłada adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju lub wypracowanie nowych rozwiązań we współpracy z partnerem zagranicznym.		
	Uzasadnienie:	Kryterium zapewni zintensyfikowanie współpracy zagranicznej i osiągnięcie wymiernych rezultatów.	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
Kryteria strategiczne				
		1. Projekt jest skierowany w 100% do mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego, na terenie których liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest wyższa niż średnia liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	WAGA	15 pkt.
	Uzasadnienie:	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej odzwierciedla trudności życiowe mieszkańców danego regionu, dlatego jej ograniczenie powinno być celem wszelkich działań z zakresu polityki społecznej. W związku z tym wskazane jest preferowanie realizacji projektów skierowanych do mieszkańców terenów o najwyższym poziomie zapóźnienia socjalnego i ekonomicznego, w celu przyspieszenia ich rozwoju, a tym samym wyrównywania poziomu spójności społecznej.	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie		

		<p>zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu oraz w oparciu o dane ze Sprawozdania MPiPS – 03 za 2010 rok. (Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim na dzień 31.12.2010r. w oparciu o Sprawozdanie MPiPS – 03 za 2010 rok).</p>		
	2.	<p>Projekt jest komplementarny z projektem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie wykorzystania infrastruktury powstałej w ramach zrealizowanej w projekcie inwestycji dotyczącej rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej lub infrastrukturalnej lub zrealizowanej w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich.</p>	WAGA	10 pkt.
	Uzasadnienie:	<p>Komplementarność projektów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z innymi wspólnotowymi instrumentami finansowymi jest zaleceniem Komisji Europejskiej. Pod pojęciem komplementarności należy rozumieć wzajemne uzupełnianie się świadomie podejmowanych działań w różnych projektach dla efektywniejszego rozwiązania problemu bądź osiągnięcia założonego celu na poziomie lokalnym, regionalnym lub ponadregionalnym. Projekty komplementarne względem siebie mogą być również realizowane w różnych okresach programowania, różnych programach operacyjnych i finansowane z różnych funduszy. Co istotne, działania projektowe, aby mogły być uznane za komplementarne, nie mogą się wzajemnie powielać, ani być ze sobą sprzeczne.</p> <p>Przykładem komplementarności może być wykorzystanie w projekcie świetlic powstałych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim (np. do organizacji spotkań czy szkoleń). W tym przypadku działania w ramach EFS uzupełniają i/lub kontynuują działania finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Inwestycja w potencjał obszarów wiejskich, raz poniesiona, nie zostaje zapomniana, ale jest kontynuowana. Podobnie inwestycje zrealizowane w ramach PPWOW nie powinny zostać zapomniane, a potencjał raz uruchomiony powinien być wykorzystywany przy realizacji innych projektów, co podnosi ich wartość dodaną.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane podczas oceny, na podstawie treści wniosku. Punkty za spełnienie kryterium strategicznego otrzymają wyłącznie ci projektodawcy, którzy: wskażą, opiszą oraz uzasadnią, w jaki sposób projekt wykorzystuje infrastrukturę powstałą w ramach inwestycji dotyczącej rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej lub infrastrukturalnej, współfinansowanej ze środków EFRR, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich lub w ramach PPWOW.</p>	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
	3.	<p>Grupę docelową w projekcie w minimum 15 % stanowią osoby bezdomne i/lub uzależnione od alkoholu i innych środków odurzających po zakończonym procesie</p>	WAGA	15 pkt.

	leczenia/terapii.	<p>Wynik konsultacji społecznych wskazuje, że brakuje projektów skierowanych do specyficznych grup docelowych, zagrożonych wykluczeniem społecznym z tytułu bezdomności i/lub uzależnienia od alkoholu i innych środków odurzających. Oferta instytucji publicznych skierowana do powyższych grup nie jest wystarczająca. Konieczna jest realizacja projektów zakładających kompleksowe wsparcie odpowiadające na indywidualne potrzeby osób bezdomnych oraz osób uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających po zakończonym procesie leczenia/terapii. W przypadku uzależnienia ważne jest również adresowanie wsparcia do osób współuzależnionych (członków rodzin). Pożądane byłyby szczególnie projekty prezentujące rozwiązania nieschematyczne, odchodzące od standardowo przyjętych metod rozwiązywania problemów społecznych. Działania wspierane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w tym obszarze przyczynią się do przeciwdziałania marginalizacji przedmiotowych grup ludności w województwie kujawsko-pomorskim.</p> <p>Kryterium realizuje założenia Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój Zasobów Ludzkich Działanie 3.5 Integracja społeczno-zawodowa i bezpieczeństwo ludności, 3.5.1 Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w ramach celu nadrzędnego: Poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu.</p>	Stosuje się do typu/ów projektów (nr)	1,3-8,10,11
--	-------------------	---	---------------------------------------	-------------

INFORMACJE NA TEMAT WDRAŻANIA PRIORYTETU VII

G. OPIS MECHANIZMÓW ZAPEWNIAJĄCYCH KOMPLEMENTARNOŚĆ DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH W PRIORYTECIE FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EFS Z DZIAŁANAMI WSPÓLFINANSOWANYMI PRZEZ INNE ŚRODKI WSPÓLNOTOWE

Komplementarność na poziomie województwa kujawsko-pomorskiego gwarantuje:

- Systematyczny nadzór członków Podkomitetu Monitorującego PO KL Województwa Kujawsko-Pomorskiego, będących równocześnie członkami Komitetu Monitorującego RPO, a także Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pełniącego nadzór nad przygotowaniem Planu Działania dla Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* PO KL oraz realizację zadań w zakresie RPO i PROW;
- Procedura postępowania przy opracowywaniu i akceptacji Planu działania (w województwie kujawsko-pomorskim przy PKM powołana została Grupa Robocza do spraw przygotowywania Planu działania m.in. dla Priorytetu VII *Promocja integracji społecznej* PO KL. W skład w/w Grupy wchodzi przedstawiciele: Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu, Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego w Toruniu, Regionalnego Ośrodka Europejskiego Funduszu Społecznego w Bydgoszczy, Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Pracodawców Lewiatan w Toruniu, Międzyregionalnego Zespołu Koordynacyjnego NSZZ Solidarność Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz przedstawiciel gmin i powiatów. Głównym zadaniem Grupy jest ustalenie wspólnych celów i priorytetów dotyczących Planu Działania. Stanowi ona forum wymiany poglądów i informacji, a tym samym zapewnia na każdym etapie prac nad Planem Działania szerokich konsultacji wewnętrznych i zewnętrznych treści przygotowanego dokumentu, co z kolei prowadzi do lepszej koordynacji działań podejmowanych w ramach systemu wdrażania PO KL przez podmioty zaangażowane w ten proces w województwie kujawsko-pomorskim.).

Działania przewidziane do realizacji w ramach Priorytetu VII są komplementarne w stosunku do:

- działań współfinansowanych z Funduszem Spójności, EFRR oraz Europejskim Funduszem Rolnym na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich poprzez wprowadzenie w ramach Poddziałanie 7.2.1, konkurs A.1, kryterium strategicznego *Projekt jest komplementarny z projektem współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w zakresie wykorzystania infrastruktury powstałej w ramach zrealizowanej w projekcie inwestycji dotyczącej rewitalizacji przestrzennej, gospodarczej lub infrastrukturalnej lub zrealizowanej w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich.*
- działań realizowanych w poprzednim okresie programowania poprzez wykorzystanie doświadczeń PIW EQUAL w ramach Działania/Poddziałania: Działanie 7.4, konkurs A.1, kryterium strategiczne *Projekt zapewnia wykorzystanie co najmniej jednego z dwóch rezultatów PIW EQUAL: Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej lub/i Wzrost Aktywności Zawodowej Osób Niepełnosprawnych.*

H. Wskaźniki monitorowania Priorytetu wg celów szczegółowych

Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2012 r.	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika
PRIORYTET VII			
Cel szczegółowy 1. Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym			
Wskaźniki produktu			
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji	22 247	28 231	78,80%
w tym osoby z terenów wiejskich	9 100	12 594	72,26%
Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów	20 465	30 809	66,43%
Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje	1 085	986	110,04%
Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projekcie	9 047	11 301	80,05%
Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych	212	124	170,97%
Liczba osób niepełnosprawnych, które zakończyły udział w projektach realizowanych w ramach Działania	0*	528	0,00%
Wskaźniki rezultatu			
Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zostali objęci kontaktami socjalnymi	9,84%	10%	n/d
Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej będących w wieku aktywności zawodowej i niepracujących, którzy w ramach Priorytetu zostali objęci działaniami aktywnej integracji	16,29%	15%	n/d
Odsetek pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym	109,06%	100%	n/d
Cel szczegółowy 2. Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej			
<i>Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą</i>	nd	nd	nd
<i>Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą</i>	nd	nd	n/d

*wartość „0” wynika z faktu wprowadzenia nowego wskaźnika badającego nowe Działanie (7.4), dla którego pierwszy konkurs zostanie ogłoszony w 2012 r. – w związku z tym zakończenie udziału w projektach realizowanych w ramach tego Działania będzie następowało w 2013 roku.

Nazwa wskaźnika	Planowana wartość wskaźnika do osiągnięcia do końca 2012 r.	Wartość docelowa wskaźnika	Planowany stopień realizacji wskaźnika
PRIORYTET VII			
Cel szczegółowy 1. Poprawa dostępu do rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym			
Cel szczegółowy 2. Wzmocnienie i poszerzenie zakresu działań sektora ekonomii społecznej			
Wskaźniki produktu			
Liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS	9	19	47,37%
Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną	251	357	70,31%
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej	5582	2 213	252,24%
Wskaźniki rezultatu			
Liczba instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Działania, funkcjonujących co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie	0*	3	0,00%
Inne wskaźniki produktu określone przez Instytucję Pośredniczącą	nd	nd	nd
Inne wskaźniki rezultatu określone przez Instytucję Pośredniczącą	nd	nd	n/d

Pole wypełniane automatycznie

* wartość wskaźnika wynika, z tego iż projekty są aktualnie realizowane a wskaźnik będzie mierzony po 2 latach po zakończeniu projektu (nastąpiła zmiana definicji i zakresu wskaźnika)

I. KONTRAKTACJA I WYDATKI W PODZIALE NA DZIAŁANIA I PODDZIAŁANIA
(wyłącznie kwoty środków publicznych)

2012 r.	Kontraktacja 2012 r.	Kontraktacja narastająco (w tym 2012 r.)	Wydatki 2012r.					Wydatki 2013-2015 wynikające z kontraktacji narastająco	Wartość wydatków w zatwierdzonych wnioskach o płatność w 2012 r.
			Ogółem publiczne	Budżet państwa	Budżet JST	Fundusz Pracy	PFRON		
1.	2.	3.	4.=5+6+7+8	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Działanie 7.1	86 787 858,18	200 124 005,65	42 145 546,27	37 938 883,81	3 607 912,22	250 763,50	347 986,74	44 642 311,91	32 980 630,43
Poddziałanie 7.1.1	74 992 559,12	170 101 280,30	35 468 621,51	31 744 416,25	3 366 683,62	250 763,50	106 758,14	39 523 937,61	27 792 621,28
Poddziałanie 7.1.2	9 713 204,79	21 897 323,78	4 594 830,49	4 112 373,29	241 228,60	0,00	241 228,60	5 118 374,30	3 730 543,17
Poddziałanie 7.1.3	2 082 094,27	8 125 401,57	2 082 094,27	2 082 094,27				0,00	1 457 465,98
Działanie 7.2	21 447 745,46	138 682 109,16	30 371 116,19	30 371 116,19	0,00	0,00	0,00	25 116 688,41	23 448 337,14
Poddziałanie 7.2.1	21 447 745,46	119 264 560,58	23 771 116,19	23 771 116,19	0,00	0,00	0,00	23 437 548,75	18 828 337,14
Poddziałanie 7.2.2	0,00	19 417 548,58	6 600 000,00	6 600 000,00	0,00	0,00	0,00	1 679 139,66	4 620 000,00
Działanie 7.3	0,00	9 820 620,32	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 803 451,96
Działanie 7.4	8 000 000,00	8 000 000,00	3 000 000,00	3 000 000,00	0,00	0,00	0,00	3 000 000,00	1 800 000,00
RAZEM PRIORYTET VII	116 235 603,64	356 626 735,13	77 016 662,46	72 810 000,00	3 607 912,22	250 763,50	347 986,74	72 759 000,32	60 032 419,53
w tym projekty innowacyjne	0,00	5 859 602,98	3 450 000,00					2 409 602,98	2 415 000,00
w tym projekty współpracy ponadnarodowej	3 000 000,00	4 984 251,67	1 700 000,00					3 093 565,37	840 000,00

*kurs euro 4,1579 zł obowiązujący na dzień 30 września 2011

PODPIS OSOBY UPOWAŻNIONEJ DO PODEJMOWANIA DECYZJI W ZAKRESIE PLANU DZIAŁANIA

Miejscowość, data

Toruń, 29.12.2011

Pieczęć i
podpis osoby
upoważnionej